18/03/2024

Εγκύκλιος Μητροπολίτη Κυθήρων για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή με αναφορές στο νόμο για τους ομόφυλους

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κυθήρων και Αντικυθήρων

Αναφορές στο επίμαχο νομοσχέδιο του γάμου των ομοφυλοφίλων που ψηφίστηκε τον περασμένο μήνα στη Βουλή, περιλαμβάνει η φετινή Ποιμαντορική Εγκύκλιος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Ο Σεβασμιώτατος χαρακτηρίζει την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και της Μεγάλης Εβδομάδας *«ὡς περίοδον πνευματικοῦ πένθους»* με αφορμή τη ψήφιση του *«ἀντιχριστιανικοῦ καί ἀντισυνταγματικοῦ νομοσχεδίου»* και, μεταξύ άλλων, επισημαίνει:

«Ἐπειδή, κατά τά ἀνωτέρω, δέν προσεκλήθημεν ἀκόμη εἰς ἔκτακτον Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας μας, ὁμοῦ μετά τῆς ἐξαγγελθείσης εἰς τήν προηγουμένην Ἐγκύκλιόν μας (τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου) στερήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας εἰς τούς κοινοβουλευτικούς ἐκπροσώπους μας, τούς ἐκ τῆς ἐκλογικῆς μας περιφερείας, οἱ ὁποῖοι ἐψήφισαν τό ἐν θέματι ἀντιχριστιανικό καί ἀντισυνταγματικό νομοσχέδιο,

χαρακτηρίζομεν διά τήν Θεόσωστον Ἐπαρχίαν μας Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων τήν ἀρχομένην ἀπό αὔριον (σ.σ. σήμερα) Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν καί τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα ὡς περίοδον πνευματικοῦ πένθους. Οἱ δύο αὐτές κατανυκτικές περίοδοι τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὡς ἐκ τῆς ὑποστάσεώς των περίοδοι πνευματικοῦ πένθους. Ὅμως, διά τόν ὡς ἄνω ἐπιπρόσθετον λόγον ἐπιτείνεται τό πνευματικό πένθος διά τήν Ἱεράν Μητρόπολίν μας διά νά κατανοήσωμεν τήν ἐπικειμένην μεγάλην συμφοράν διά τό Ὀρθόδοξον Γένος μας, ἐάν δέν μετανοήσωμεν ἐγκαίρως».

Αναλυτικά η Ποιμαντορική Εγκύκλιος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή:

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΜΕΓ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
(ὑπ' ἀριθ. 236/2024)

Πρός
Τόν Ἱερόν Κλῆρον καί
τόν Χριστώνυμον Λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καί Αντικυθήρων

«Ποιό πένθος νά ἀναλάβουμε, διά νά καταξιωθοῦμε τοῦ μακαρισμοῦ;...ὅταν πενθοῦμε διά τά
ἁμαρτήματα, δηλαδή διά τήν προσβολή τοῦ Θεοῦ, διατί μέ τήν παράβασιν τοῦ Θείου Νόμου
προσβάλλει κανείς τόν Θεόν, ἤ ἐπειδή μερικοί κινδυνεύουν ἀπό τήν ἁμαρτία» («ψυχή πού
ἁμαρτάνει, εἶναι καταδικασμένη σέ θάνατο», κατά τόν Προφήτη Ἰεζεκιήλ).

(Μεγ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, ΕΠΕ 9, 234-236)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά·

Εὐλογημένη, πένθιμος κατά Θεόν, εἰρηνική καί πολύκαρπη εἰς καρπούς μετανοίας ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Περίοδον δακρύων, ποταμῶν δακρύων, ἀπεκαλέσαμε τήν προκαθάρσιμη περίοδο τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου (Κυριακή Τελώνου καί Φαρισαίου ἕως Κυριακήν Τυρινῆς) εἰς

τήν Ποιμαντορική Ἐγκύκλιό μας, ἀρχομένου τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου, λόγῳ τῆς ἀδιαντρόπου ὑπερψηφίσεως τοῦ ἀντιχριστιανικοῦ καί ἀντισυνταγματικοῦ νομοσχεδίου τοῦ κατ' εὐφημισμόν «γάμου» τῶν ὁμοφυλοφίλων, δεσμοῦ ἀφύσικου καί θεοστυγοῦς ἀπό χριστιανικῆς σκοπιᾶς. Ἕνα ὄνειδος ἀνεξάλειπτον διά τήν Ἑλληνορθόδοξον Πατρίδα μας, τήν Χώραν τῶν Ἁγίων καί τῶν Ἡρώων, τό πρῶτο Ὀρθόδοξο Ἔθνος, τό ὁποῖο ὑπέκυψεν εἰς τάς ἐπιταγάς τῆς «νέας ἐποχῆς» καί τῆς «νέας τάξης πραγμάτων».

Ἀνεμένομεν τήν ἄμεσον σύγκλησιν τῆς Ἀνωτάτης μας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθώς ἐλέχθη κατά τήν προηγουμένην ἔκτακτον σύγκλησίν της διά τό αὐτό κρισιμώτατον θέμα, ἐάν οἱ νομοθετοῦντες προέβαινον εἰς τό ἀπονενοημένον πνευματικῶς αὐτό διάβημα, ὅπερ καί συνετελέσθη ἀβασανίστως. Ἀντί ταύτης (τῆς συγκλήσεως), ἀπεφάσισε ἐπί τοῦ παρόντος ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς Ἱεραρχίας ἐνεργοῦσα Διαρκής Ἱερά Σύνοδος, νά μή ἑορτάσῃ ἐφέτος πανηγυρικῶς τήν ἐκκλησιαστική ἐπέτειο τῆς Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας, κατά τόν καθιερωμένο ἑορτασμό, λόγῳ τῶν προηγηθέντων αὐτῶν θλιβερῶν γεγονότων, ἀπόφασις ἡ ὁποία εὗρεν εὐμενῆ ἀπήχησιν εἰς τάς βαρυαλγούσας καρδίας τῶν Χριστιανῶν μας.

Ἐπρυτάνευσε πρός τό παρόν ἡ ἄποψις νά «ὡριμάσουν» πρῶτα τά πράγματα καί ἔπειτα νά συνέλθῃ τό Κυρίαρχον Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας διά νά λάβῃ τά προσήκοντα μέτρα, ἀντιμετωπίζουσα τάς ἀλματώδεις ἐπί τοῦ θέματος ἐξελίξεις. Καί εὐχῆς ἔργον εἶναι νά ἐνεργήσωμεν ἐν συνέσει πνευματικῇ καί φόβῳ Θεοῦ ἐγκαίρως, προληπτικῶς καί προστατευτικῶς, πρίν μᾶς προλάβουν καταιγιστικῶς τά γεγονότα. Ὅμως, δυστυχῶς, ὅταν ἔχωμεν νά ἀντιμετωπίσωμεν γεγονότα πρωτοφανῆ καί πρωτάκουστα, ὅταν ἤδη ἔχει συντελεσθῇ τό «ἔγκλημα» καί καλπάζει ἡ ἠθική παρανομία εἶναι προφανές ὅτι δέν ὑπάρχει πλέον καιρός «ὡριμάνσεως».

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἐπληροφορήθη τό θανάσιμον ἁμάρτημα τῆς αἱμομιξίας εἰς τήν Κόρινθον, τό ἐστιγμάτισε δριμύτατα. (Παραθέτομεν τήν μετάφρασιν τοῦ κειμένου: «Γενικά ἀκούεται ὅτι ὑπάρχει μεταξύ σας πορνεία καί τέτοια πορνεία, πού δέν ὑπάρχει οὔτε μεταξύ τῶν ἐθνικῶν – εἰδωλολατρῶν, ὥστε κάποιος νά ἔχῃ γυναῖκα τήν γυναῖκα τοῦ πατέρα του»). Τούς ἐχαρακτήρισε ὑπερηφάνους καί τούς ἐπετίμησε διότι δέν ἐπένθησαν πρεπόντως διά νά ἐκλείψῃ ἐκ μέσου αὐτῶν ὁ αἱμομίκτης. Δέν τούς εἶπε: ἀναμείνατέ με νά ἔλθω πλησίον σας διά νά ἀντιμετωπίσωμεν ἀπό κοινοῦ τό φοβερόν ἐκεῖνο ἀνοσιούργημα καί νά «ὡριμάσῃ» ἕως τότε τό ἀνακῦψαν ζήτημα, ἀλλά τί τούς εἶπε; «Ἐγώ ἀπών μέν κατά τό σῶμα, παρών δέ κατά τό πνεῦμα, ἔχω ἤδη σάν νά ἤμουν παρών, κρίνει ἐκεῖνον πού ἔκαμε αὐτήν τήν πρᾶξιν. Μαζευθῆτε εἰς τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ,

παραδώσατε τόν ἄνθρωπον αὐτόν εἰς τόν σατανᾶν, ἀποκόπτοντάς τον ἀπό τήν Ἐκκλησία (τήν ἐκκλησιαστική κοινωνία) μέχρι νά μετανοήσῃ εἰλικρινά, διά νά τιμωρηθῇ σκληρά τό σῶμα του καί νά συνετισθῇ μέ τήν παιδαγωγία αὐτή, ὥστε νά σωθῇ ἔτσι ἡ ψυχή του τήν ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ». Μήπως τό ἀνακῦψαν πρόβλημα δέν εἶναι πνευματικῶς ὀξύτερον;

Ἀλλά καί ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος Ἐπίσκοπος Μεδιολάνων, εἰς τόν ὁποῖον ἀνεφέρθημεν εἰς τήν προηγουμένην Ἐγκύκλιόν μας τοῦ Τριῳδίου, εὑρεθείς ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος Μεγ. Θεοδοσίου, βουλομένου νά λειτουργηθῇ εἰς τόν Ἱερόν Ναόν, ἔνθα ἱερούργει ὁ ἅγιος, ἐνῷ ἐβαρύνετο ἡ ψυχή του διά τόν ἄδικον φόνον χιλιάδων Θεσσαλονικέων εἰς τό στάδιον τῆς Θεσσαλονίκης, (κατόπιν ἰδικῆς του διαταγῆς), δέν τοῦ ἐπέτρεψε τόν ἐκκλησιασμόν καί τήν Θείαν Κοινωνίαν. Τόν ἐδέχθη ἀργότερον εἰς ἐκκλησιαστικήν καί μυστηριακήν κοινωνίαν, ὅταν διεπίστωσε τήν εἰλικρινῆ του μετάνοιαν. Ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος, ἔχων γνῶσιν τῆς προσωπικῆς Ἐπισκοπικῆς του εὐθύνης καί τοῦ ἱεροῦ Ποιμαντικοῦ του χρέους, τῆς ἱεροκανονικῆς τάξεως καί τῆς Παραδόσεως τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐνήργησε εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ Μεγ. Θεοδοσίου κατά τήν Ἐπισκοπικήν του συνείδησιν καί ὄχι μετά Συνοδικήν διαγνώμην, διότι τόσον τά Ἐπισκοπικά καθήκοντα, ὅσον καί αἱ πρός τήν Ἱεράν ἡμῶν Σύνοδον ὑποχρεώσεις τῶν Ἐπισκόπων, εἶναι σαφῶς Ἁγιογραφικῶς, Ἱεροκανονικῶς καί νομικῶς καθιερωμένα καί κεκανονισμένα καθ’ ὅλην τήν διαχρονικήν διαδρομήν τῶν 20 χριστιανικῶν αἰώνων. Καί αἱ ἁρμοδιότητες τοῦ Κυριάρχου Σώματος τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας μας εἶναι σαφέστατα καταγεγραμμέναι καί νομικῶς κατοχυρωμέναι, καθώς ἐπίσης καί αἱ ἐξουσιοδοτήσεις εἰς τήν ἑκάστοτε Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον, ἡ ὁποία τηρεῖ τάς νενομοθετημένας ἁρμοδιότητας αὐτῆς ἐν τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ἐπειδή, κατά τά ἀνωτέρω, δέν προσεκλήθημεν ἀκόμη εἰς ἔκτακτον Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας μας, ὁμοῦ μετά τῆς ἐξαγγελθείσης εἰς τήν προηγουμένην Ἐγκύκλιόν μας (τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου) στερήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας εἰς τούς κοινοβουλευτικούς ἐκπροσώπους μας, τούς ἐκ τῆς ἐκλογικῆς μας περιφερείας, οἱ ὁποῖοι ἐψήφισαν τό ἐν θέματι ἀντιχριστιανικό καί ἀντισυνταγματικό νομοσχέδιο, χαρακτηρίζομεν διά τήν Θεόσωστον Ἐπαρχίαν μας Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων τήν ἀρχομένην ἀπό αὔριον Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν καί τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα ὡς περίοδον πνευματικοῦ πένθους. Οἱ δύο αὐτές κατανυκτικές περίοδοι τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὡς ἐκ τῆς ὑποστάσεώς των περίοδοι πνευματικοῦ πένθους. Ὅμως, διά τόν ὡς ἄνω ἐπιπρόσθετον λόγον ἐπιτείνεται τό πνευματικό πένθος διά τήν Ἱεράν Μητρόπολίν μας διά νά κατανοήσωμεν τήν

ἐπικειμένην μεγάλην συμφοράν διά τό Ὀρθόδοξον Γένος μας, ἐάν δέν μετανοήσωμεν ἐγκαίρως.

Τό πνευματικόν πένθος

Τί εἶναι τό πνευματικόν πένθος καί πόσον ὠφελεῖ τούς πιστούς Χριστιανούς θά μᾶς τό εἴπουν τρεῖς μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας: δύο τοῦ 4ου αἰῶνος, ὁ Μέγας Βασίλειος καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης τοῦ 14ου αἰῶνος.

1. Μέγας Βασίλειος

α) «Νά κλαῖτε μαζί μ' ἐκείνους πού θλίβονται καί κλαῖνε». Ὅταν δεῖς τόν ἀδελφό σου νά ὀδύρεται γιά τίς ἁμαρτίες του, γιά τίς ὁποῖες τώρα μετανοεῖ, κλάψε μαζί του καί δεῖξε συμπάθεια. Γιατί ἔτσι θά μπορέσεις μέ ξένα παθήματα νά διορθώσεις τό δικό σου. Γιατί αὐτός πού ἔχυσε θερμά δάκρυα γιά τήν ἁμαρτία τοῦ πλησίον, θρηνώντας γιά τόν ἀδελφό του, ἐθεράπευσε τόν ἑαυτό του. Τέτοιος ἦταν αὐτός πού ἔλεγε: «Μέ κατέλαβε μεγάλη ἀθυμία, ὅταν ἔβλεπα τούς ἁμαρτωλούς νά ἐγκαταλείπουν τό νόμο Σου» (Προφητάναξ Δαυΐδ). Γιατί τήν ἁμαρτία νά κλαῖς. Αὐτή εἶναι ἡ ἀρρώστια τῆς ψυχῆς, αὐτή εἶναι ὁ θάνατος τῆς ἀθάνατης ψυχῆς, αὐτή εἶναι ἄξια πένθους καί ἀκατάπαυστων ὀδυρμῶν. Μακάρι νά χύνονται γι' αὐτή πολλά δάκρυα καί νά μή λείπει ὁ στεναγμός πού ἀνεβαίνει ἀπό τά βάθη τῆς καρδιᾶς. Ἔκλαιγε ὁ Ἀπ. Παῦλος γιά τούς ἐχθρούς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἱερεμίας ἔκλαιγε γι' αὐτούς πού χάνονταν ἀπό τό λαό...Ἕνα τέτοιο δάκρυ καί ἕνα τέτοιο πένθος μακαρίζει ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, καί ὄχι αὐτό πού χύνεται εὔκολα γιά κάθε λύπη καί πολύ εὔκολα ἔρχεται στά μάτια μέ κάθε ἀφορμή» (Ε.Π.Ε. 7,234).

β) «Ἁρμόζει νά στενοχωρεῖσαι μέν γιά ὅσα συμβαίνουν καί νά λυπᾶσαι ἥσυχα γιά τά θλιβερά γεγονότα καί νά ἐκφράζεις τό πένθος τῆς ψυχῆς σου μέ περίσκεψι, σεμνότητα καί σοβαρότητα... Ἀλλά, ἀφοῦ τόν ἀφήσεις νά φωνάξει καί νά θρηνήσει μάταια καί χωρίς ἀποτέλεσμα, ὅταν πλέον ἡ θλίψη θά ἔχει χαλαρώσει καί ὑποχωρήσει κάπως, τότε μέ γλυκύτητα καί πραότητα νά ἀρχίσεις νά τόν παρηγορεῖς... «Εἶναι ὠφέλιμο, κατά τόν σοφό Σολομῶντα, νά ἐπισκεφθεῖ κανείς σπίτι, στό ὁποῖον ὑπάρχει πένθος, παρά σπίτι, στό ὁποῖον παρατίθεται συμπόσιο καί προσφέρεται κρασί», ἄν βέβαια πρόκειται μέ ὀρθό τρόπο καί μέ πραότητα νά χρησιμοποιήσει τό λόγο καί νά μεταδώσει τή δική του πνευματική ὑγεία καί ὄχι νά προσβληθεῖ ἀπό τήν ξένη λύπη, ὅπως προσβάλλονται ἀπό πονόματο ἐκεῖνοι πού πλησιάζουν ἀσθενεῖς πάσχοντες ἀπό τέτοια ἀρρώστια» (Ε.Π.Ε. 7, 232-234).

γ) «Ἄς προσευχόμαστε λοιπόν κι ἐμεῖς καί ἄς κραυγάζουμε τήν πνευματική αὐτή κραυγή, ζητώντας τά μεγάλα, χωρίς νά φροντίζουμε γιά τή σαρκική ζωή («γιατί

ὅσοι ἔχουν παραδοθεῖ στή σαρκική καί κοσμική ζωή, δέν μποροῦν νά ἀρέσουν στό Θεό»), ὥστε νά ἀκούσει κι ἐμᾶς ὁ Κύριος καί νά ἐλεήσει τήν ἀδυναμία μας. Καί τότε, ἀφοῦ ἀπολαύσουμε τή θεία βοήθεια, νά ποῦμε κι ἐμεῖς: «Μετέστρεψες τό θρῆνο μου σέ χαρά». Ἡ χαρά τοῦ Θεοῦ δέν γεννιέται σέ ὁποιαδήποτε ψυχή, ἀλλά, ἐάν κάποιος ἔκλαψε πολύ γιά τήν ἁμαρτία του, μέ μεγάλους ὀδυρμούς καί ἀκατάπαυστους θρήνους, καί ἐθρήνησε πολύ γιά τόν ἑαυτό του σάν νά ἦταν νεκρός, αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὁ θρῆνος μεταβάλλεται σέ χαρά» (Μ.Βασιλείου, εἰς ΚΘ’ ψαλμ. Ε.Π.Ε. 5,154-156).

2. Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

α) «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες»... Καί στό σημεῖο αὐτό δέν ἐννοεῖ γενικά τούς ἀνθρώπους πού πενθοῦν, ἀλλά ἐκείνους πού πενθοῦν γιά τίς ἁμαρτίες τους· γιατί τό ἄλλο εἶναι ἐντελῶς ἀπαγορευμένο, δηλαδή τό νά θρηνεῖ κανείς γιά κάτι τό κοσμικό. Αὐτό δίδασκε καί ὁ Ἀπ. Παῦλος, ὅταν ἔλεγε ὅτι: «Ἡ λύπη πού προκαλεῖ ὁ κόσμος μέ τήν ἁμαρτία ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τόν πνευματικό θάνατο, ἐνῶ ἡ κατά Θεόν λύπη κατεργάζεται τήν εἰλικρινῆ μετάνοια, γιά τήν ὁποίαν ποτέ δέν θά μεταμεληθεῖ ὁ λυπούμενος καί ἡ ὁποία φέρνει τή σωτηρία» (Ε.Π.Ε.9,470).

β) «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες»... Αὐτούς πού πενθοῦν γιά τά ἁμαρτήματά τους. Αὐτή ἡ ἐντολή εἶναι διδάσκαλος κάθε φιλοσοφίας. Ἄν θέλης νά παρηγορηθῆς ἀληθινά, νά πενθῆς. Ὁ Θεός μᾶς παραγγέλλει νά πενθοῦμε καί γιά τίς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων» (Ε.Π.Ε. 9, 470-472).

γ) «Στέναξε, γιατί ἐλύπησες τόν Δεσπότη σου, πού εἶναι τόσο ἥμερος καί ἀγαθός» (Ε.Π.Ε. 19, 148).

δ) «Δέν ἐμακάρισε ὁ Κύριος αὐτούς πού ἁπλᾶ πενθοῦν, ἀλλά ἐκείνους πού μέ κατάνυξι πενθοῦν γιά τίς ἁμαρτίες τους, αὐτούς πού ἀναλογίζονται τίς ἁμαρτίες τους ἤ καί τίς ξένες ἁμαρτίες» (Ε.Π.Ε. 22, 28).

3. Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς

α) «Ἐάν, ὅμως καί τό καθαρτικό πένθος δέν τελεῖται μόνο στήν ψυχή τῶν ἀγωνιζομένων, ἀλλ’ ἀπό αὐτήν προχωρεῖ καί στό σῶμα καί στήν σωματική αἴσθησι (καί καθαρή ἀπόδειξις γι’ αὐτό εἶναι τό γεμάτο ὀδύνη δάκρυ ἐκείνων πού πενθοῦν γιά τά ἁμαρτήματα τους), γιατί νά μή παραδεχθοῦμε μέ εὐλάβεια καί τίς ἀποδείξεις τῆς πνευματικῆς θείας ἡδονῆς, πού ἐκδηλώνονται μέ τίς αἰσθήσεις τοῦ σώματος οἱ ὁποῖες δέχονται αὐτήν; Τί κάνει ἐπίσης καί ὁ Κύριος; Δέν μακαρίζει γι’ αὐτό ἐκείνους πού πενθοῦν, ἐπειδή θά παρηγορηθοῦν (Ματθ. 5,4), δηλαδή θά λάβουν μέσα τους τήν χαρά, τόν καρπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Ἀλλ’ αὐτῆς τῆς παρηγοριᾶς μετέχει κατά πολλούς τρόπους καί τό σῶμα... τό πρᾶο ἦθος, τό γλυκύ

δάκρυ, ἡ γεμάτη ἀπό χάρι συνομιλία μέ ἐκείνους πού τούς πλησιάζουν...» (Ε.Π.Ε. 2, 184).

β) «Ἡ αὐτομεμψία συνυπάρχει πάντοτε μέ τήν ταπείνωσι τῆς ψυχῆς ... Ἀλλά καί ἡ αὐτομεμψία μόνη καθ' ἑαυτήν, ὅταν ἐγκατασταθῇ μόνιμα στό λογιστικό τῆς ψυχῆς σάν ἕνα νοητό βάρος, συνθλίβει καί πιέζει καί ἐκθλίβει τόν οἶνο τόν σωτήριο πού εὐφραίνει τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου (Ψαλμ. 103, 15), δηλαδή τόν ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο. Καί τέτοιος οἶνος εἶναι ἡ κατάνυξις. Αὐτή μαζί μέ τό πένθος συντρίβει καί τά πάθη καί γεμίζει τήν ψυχή μέ μακαριστή χαρά, ἀφοῦ τήν ἀπαλλάξῃ ἀπό τό δεινό βάρος τους» (Ε.Π.Ε. 8, 406-408).

γ) «Ὅταν ὁ νοῦς ἀπομακρυνθῇ ἀπό κάθε αἰσθητό καί ἀνασηκωθῇ ἀπό τόν κατακλυσμό τῆς σχετικῆς μέ αὐτά τύρβης καί κατοπτεύσῃ τόν ἐσωτερικό ἄνθρωπο, πρῶτα βλέπει τό ἀπαίσιο προσωπεῖο πού τοῦ διαμορφώθηκε ἀπό τήν κάτω περιπλάνησι καί σπεύδει νά τό ξεπλύνῃ μέ τό πένθος· ἔπειτα, ὅταν ἀφαιρέσῃ τό ἄσχημο αὐτό κάλυμμα, τότε, ἀφοῦ, ἡ ψυχή δέν διασπᾶται εὔκολα ἀπό τήν ποικιλία τῶν σχέσεών της, προχωρεῖ ἀτάραχα μέσα στά ἀληθινά ταμεῖα καί προσεύχεται πρός τόν Πατέρα στά κρυφά» (Ε.Π.Ε. 8, 410).

δ) «Αὐτό λοιπόν εἶναι τό κέρδος τῆς ἀρχῆς τοῦ πένθους πού εἶναι πολύ ὀδυνηρή, γιατί περιέχει καί τόν φόβο τοῦ Θεοῦ. Προχωρῶντας ὅμως ἑνώνεται μέ τρόπο θαυμαστό μέ τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί ἀποκτᾶ τήν γλυκερή καί ἱερή παρηγοριά, διότι ὅποιος λάβῃ ποιότητα διά τοῦ πένθους γεύεται τήν χρηστότητα τοῦ Παρακλήτου, ἡ ὁποία χρηστότητα σέ ὅσους δέν τήν ἔχουν δοκιμάσει εἶναι σχεδόν ἀνήκουστη, ὡς ἄρρητη. Διότι, ἄν κανείς δέν μπορεῖ νά ἐξηγήσῃ τήν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος σέ ὅσους δέν τό γεύθηκαν, πῶς ἄραγε θά μποροῦσε νά διηγηθῇ κανείς τήν ἡδονή τῆς ἱερῆς χαρᾶς καί χάριτος πού προέρχεται ἀπό τόν Θεό, σέ ὅσους δέν τήν ἔχουν δοκιμάσει;» (Ε.Π.Ε. 8, 424).

ε) «Ἐμεῖς ὅμως ἄς προβάλωμε καί ἄλλο πιό φανερό παράδειγμα, διότι ἡ ἀρχή τοῦ πένθους μοιάζει μέ τήν ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου, γι' αὐτό καί γεμίζει τόν ἐργάτη της μέ κατήφεια καί τόν πείθει νά λέγῃ τούς λόγους ἐκείνους· «Πάτερ, ἁμάρτησα στόν οὐρανό καί ἐνώπιόν σου καί δέν εἶμαι ἄξιος νά ὀνομάζωμαι υἱός σου» (Λουκ. 15, 21). Τό τέλος ὅμως τοῦ πένθους μοιάζει μέ τήν προϋπάντησι καί τό ἐναγκάλισμα τοῦ οὐράνιου Πατρός...» (Ε.Π.Ε. 8, 426-428).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Οἱ τρεῖς ὡς ἄνω Μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας μᾶς ὡμίλησαν διά τό πνευματικόν πένθος, τό πένθος διά τάς ἁμαρτίας μας καί τήν ἠθική καί πνευματική κατάπτωσι τῆς κοινωνίας μας. Τό ὀνομάζουν καί χαροποιόν πένθος,

διότι, ἐνῶ πενθοῦμε διά τάς ἁμαρτίας καί τήν πνευματική μας καθίζησι μετά δακρύων, ταυτόχρονα μετανοοῦμε εἰλικρινά καί ἐπισποῦμε μέ τό Ἱερό Μυστήριο τῆς Μετανοίας καί Ἐξομολογήσεως τό θεῖον ἔλεος, τήν ἄφεσι καί συγχώρησι τῶν πλημμελημάτων μας καί ἀποκτοῦμε ὡς θεῖο δῶρο τήν λυτρωτική χαρά. Ἔχουμε τήν χαρμολύπη καί τό χαροποιόν πένθος.

Τό πνευματικό αὐτό καί χαροποιό πένθος δέν ἔχει καμμία σχέσι μέ τό κοσμικό καί ἐφάμαρτο πένθος. Γιατί τό πρῶτο, τό πνευματικό καί χαροποιό πένθος, ἔχει ἀληθινή χαρά, λυτρωτική χαρά, χαρά πνευματικῆς ἐλευθερίας, χαρά Θεοῦ. Ἐνῶ τό κοσμικό πένθος ἔχει λύπη, βαρειά λύπη, μελαγχολία, ἀπελπισία, ἀπόγνωσι καί ἀπογοήτευσι. Δέν ἔχει πραγματική χαρά, χριστιανική ἐλπίδα καί πνευματική ἐλευθερία.

Δι’ αὐτόν τόν λόγον, ἀδελφοί μου, σᾶς παρακαλῶ θερμῶς νά αὐξήσωμεν κατ’ αὐτήν τήν ἱεράν καί κατανυκτικήν περίοδον τοῦ Ἱεροῦ Τριῳδίου, τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδας, νά αὐξήσωμεν τό πνευματικόν πένθος. Διακωμωδεῖται αὐτόν τόν καιρό ἀσεβέστατα ὁ Χριστός καί ὁ Τίμιος Σταυρός Του, καθώς παριστάνεται ἐπάνω στόν σταυρό ὡς σταυρωμένη μιά ἡμίγυμνη ἔγκυος γυναίκα, μέ τά γράμματα I.N.B.I. στήν κορυφή, γιά νά ἀπομειώσουν οἱ δυστυχεῖς τόν Τίμιο Σταυρό καί νά περάσουν τό μήνυμα ὅτι δέν ὑπάρχει διάκρισις τῶν δύο φύλων. Καί ἡ ἀντίδρασις ἀπό τούς ἁρμοδίους; Νά πενθήσωμε πνευματικά διά τούς ἑαυτούς μας καί τήν προσωπική πνευματική μας κατάστασι, πρωτίστως, καί παραλλήλως διά τούς οἰκείους καί συγγενεῖς μας, διά τήν βαρυαλγοῦσαν κοινωνίαν μας, τό δεινῶς δοκιμαζόμενο Ἑλληνορθόδοξο Γένος μας καί τήν ἐν πολλοῖς παραπαίουσαν ἀνθρωπότητα. Νά ζητήσωμε ἀπό καρδίας τόν θεῖο φωτισμό διά τούς ἄρχοντας καί τόν λαόν μας, προκειμένου ὅλοι μας, Ἱερός Κλῆρος, Ἄρχοντες καί λαός νά συνειδητοποιήσωμε τήν βαρειά ἠθική καί πνευματική ἔκπτωσι, πού ἐπέφερε εἰς τήν Πατρίδα μας ὁ νέος αὐτός νόμος, ὁ ὁποῖος ἐπιχειρεῖ νά ἀνατρέψει τήν χριστιανική δομή τῆς κοινωνίας μας καί κάθε ἠθική καί πνευματική ἀξία. Καί ἄν δέν ἀνανήψωμε ἐγκαίρως θά ἐπεκταθῆ παντοῦ.

Εὐχόμενος, ἀπό καρδίας εὐλογημένη, εἰρηνική, πένθιμη κατά Θεόν καί πολύκαρπη σέ καρπούς μετανοίας Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή καί τήν ἐπίσκεψι τοῦ Θείου ἐλέους καί τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ εἰς τήν ζωήν μας, τήν Κοινωνίαν μας καί ὅλον τόν κόσμον διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης
+ ο Κυθήρων και Αντικυθήρων Σεραφείμ